

Svenskar i grekisk operatörskurs

Stridsledare kan bli flygburna

Sveriges flygande radarspaningssystem FSR 890 kan komma att användas i internationella insatser, i en utvecklad version även med operatörsplatser ombord.

För att vinna kunskap om möjligheterna har svenska flygofficerare utbildats tillsammans med kolleger från det grekiska flygvapnet.

Fredrik Pålsson, Mats Andersson och Tomas Pöttersson har utbildats som flygande systemoperatörer tillsammans med kolleger från det grekiska flygvapnet. Saknas på bilden gör Peter Lund.

AV FREDRIK PÅLSSON

Ericsson Microwave Systems (EMW) flygburna radarsystem PS 890, Erieye i exportsammanhang, har förutom till Försvarsmakten även sålts till Brasilien, Grekland och Mexiko.

Det grekiska flygvapnet, Hellenic Air Force (HAF) har köpt fyra AEW&C-system, med den brasilianska Embraer EMB 145 som bärare. Det är en utveckling av radarsystemet PS 890 som sitter på de svenska FSR 890 samt tillhörande IFF och VMS/ESM-system. Vidare ingår också ett ledningssystem med fem operatörsplatser och Nato-länkarna Link 11 och Link 16.

Under förhandlingarna framförde HAF önskemål om en tillfällig lösning till dess de ordinarie systemen levereras. Detta blev startskottet för IS – ”interim solution”, numera Saab 340H AEW&C.

De två modifierade FSR 890 hyrs av

Grekland genom EMW fram till 2004. De har utrustats med identifieringssystem (IFF), ett C2-system (Command & Control) med två operatörsplatser ombord, kommunikations- och navigeringssystem samt ett länksystem med marksegment som länkar ihop 340H med deras Command and Reporting Center (CRC, motsvarande radargruppcentral) via Nato-länksystemet Link 1, en marklänk.

Kurs för svenskar och greker

I framtiden kommer sannolikt Sveriges flygande radarspaningssystem FSR 890 att användas i såväl nationell och internationell miljö. Kanske också utrustade med operatörsplatser ombord, vilket innebär helt nya möjligheter för svensk del.

För att få större kunskap om hur detta

skulle kunna fungera, har fyra svenska striloperatörer utbildats tillsammans med grekiska Erieye-operatörer. I våras genomförde EMW en ”mission crew training, air/sea surveillance and intercept controller course” för tolv grekiska flygstridsledare jämte fyra svenska operatörer.

Grekerna hade en bred bakgrund, allt från AWACS-operatörer till flygstridsledare i CRC. De svenska deltagarna har mångårig erfarenhet av Stril-systemet och är verksamma inom FSR 890-systemet.

Kursen inleddes hos EMW i Mölndal med fyra veckors teoriutbildning om hantering av radarsystemet, IFF, kommunikation med tal och länk samt C2-systemet. Detta varvat med simulatorträning.

Därefter följde en vecka hos Saab i Linköping, där kunskaperna testades på det verkliga systemet. Detta skedde i luf-

Foto: Peter Liander

ten, men mestadels i en "bunker" där flygplanet kunde stå med motorerna igång och sända med radarn – dock med absorberare monterade – samt IFF igång. I båda fallen kunde operatören använda C2-systemet fullt ut samt sända och ta emot information från marksegmentet.

Kursen avslutades med en vecka i Mölndal, med skriftligt prov.

Allmänt kan sägas att, kulturskillnaderna till trots, så har vi svenskar mycket gemensamt med de grekiska operatörerna. Det taktiska tänkandet skiljer sig inte så mycket, oavsett vilken del av världen man kommer ifrån.

Framtidsperspektiv

De svenska FSR-operatörernas utbildning har varit en tillgång i en studie om FSR 890-systemets framtida utveckling. Hög-

kvarteret gav i december 2000 i uppdrag till Flygtaktiska kommandot (FTK) och ledningen för taktikutvecklingsavdelningen att utreda hur flygvapnets radarflygrupper ska kunna vidareutvecklas med sikte på Försvarmaktens Målbild 2010, RMA samt att kunna delta i internationella insatser.

Taktikutvecklingsenheten för stridsledning och luftbevakning (TU Stril) har tillsammans med F 16 Specialflygenhet bildat en arbetsgrupp, AG FSR, som ska ta fram nya förbands- och systemmålsättningar för systemet FSR 890.

Dessa ska redovisas i tre olika nivåer för både nationella och internationella insatser. Nivå ett innebär att kunna leverera luft- samt sjölägesbild till StriC eller motsvarande internationell anläggning.

Nivå två innebär, utöver nivå ett, att

kunna leda två till fyra flygstridsledningsuppdrag från FSR 890.

Nivå tre innebär en ännu större förmåga och kapacitet genom att kunna leverera marklägesbild samt att kunna leda upp till åtta flygstridsledningsuppdrag från FSR 890.

Därutöver ska en förbandsutvecklingsplan för FSR-förbandet produceras, samt en införandeplan för ett eventuellt snabbinsatsförband SWAFRAP FSR 890. ●

ARTIKELFÖRFATTAREN ÄR FLYGINGENJÖR VID TAKTIKUTVECKLINGSAVDELNINGEN FÖR STRIDSLEDNING OCH LUFTBEVAKNING (TU STRIL) VID F 20 I UPPSALA.

Förkortningar

AEW&C: Airborne Early Warning & Control
 VMS: Varnings- och MotmedelsSystem
 ESM: Electronic Support Measures
 IFF: Identification Friend or Foe